

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **S. M.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, o žalobě proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 6. 11. 2009, č. j. 5 Ca 255/2008 - 107,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce podal u Městského soudu v Praze žalobu označenou jako žaloba na nečinnost, která byla rozsudkem Městského soudu v Praze č. j. 5 Ca 255/2008 - 90 ze dne 25. 9. 2009 zamítnuta. Žalobce podal proti rozsudku kasační stížnost, ve které zároveň požádal ustanovení zástupce soudem. Napadeným usnesením Městského soudu v Praze č. j. 5 Ca 255/2008 - 107 ze dne 6. 11. 2009 byla žádost žalobce o ustanovení zástupce zamítnuta. V odůvodnění svého usnesení městský soud po citaci ust. § 36 odst. 3 a § 35 odst. 8 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), uvedl, že předchozí žádost o ustanovení zástupce pro řízení o žalobě byla rovněž soudem zamítnuta z toho důvodu, že žaloba zjevně nemůže být úspěšná, a jeho rozhodnutí bylo rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Ans 1/2009 - 57 z 26. 3. 2009 potvrzeno. Vzhledem k tomu, že v dané věci nedošlo k žádné změně rozhodných okolností, zamítl soud návrh na ustanovení zástupce rovněž z důvodu, že žaloba zjevně nemůže být úspěšná. Jelikož tedy žalobce podle názoru městského soudu nesplňuje předpoklady pro osvobození od soudního poplatku, rozhodl se soud nevyhovět ani žádosti žalobce o ustanovení zástupce podle § 35 odst. 8 s. ř. s.

Proti usnesení Městského soudu v Praze podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, ke které přiložil některá rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (č. j. 6 Ads 67/2008 - 44, č. j. 6 Ads 94/2008 - 55, č. j. 6 Ads 113/2008 - 141,

č. j. 6 Ads 85/2009 - 261), vyjádření ustanoveného zástupce v jiné věci a sdělení městského soudu o pokračování zastoupení ustanoveného zástupce. Vyjádření ke stížnosti jsou v nich zatržena červeně, jak uvádí sám stěžovatel s tím, že opisováním by se jen opakoval. Rozsudek NSS č. j. 6 Ans 1/2009 - 57 z 26. 3. 2009 označil stěžovatel jako neplatný s tím, že bylo rozhodnuto neveřejně, bez jednání, v rozporu s čl. 96 odst. 2 Ústavy ČR. V závěru žádá o ustanovení advokáta JUDr. Víta Vohánky. V petitu stěžovatel navrhl zrušení rozhodnutí městského soudu.

Žalovaný se k obsahu kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud především podotýká, že pro řízení u Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce stěžovatele není podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu nedostatek právního zastoupení důvodem pro odmítnutí kasační stížnosti (rozsudek NSS č. j. 1 Afs 65/2007 - 37 ze dne 24. 10. 2007).

Nejvyšší správní soud napadené usnesení městského soudu přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2, 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnosti není důvodná.

Při posuzování žádosti stěžovatele o ustanovení advokáta soudem je postupováno podle § 35 odst. 8 s. ř. s., podle něhož navrhovatelé, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Soud v daném případě vyšel z následující úvahy: Osvobození od soudních poplatků by přicházelo v úvahu, pokud (kumulativně) 1. účastník doloží, že nemá dostatečné prostředky, a 2. nejedná se o návrh, který zjevně nemůže být úspěšný. V daném případě soud opřel svůj postup o úvahu, že nebyla splněna druhá ze jmenovaných podmínek pro osvobození od poplatku - tedy že se jedná o návrh, který zjevně nemůže být úspěšný. Je třeba uvést, že žádné ze stěžovatelem barevně zvýrazněných písemností (na které co do odůvodnění kasační stížnosti stěžovatel odkazuje) takovou situaci neřeší, ani se k této otázce nijak nevyjadřuje. Všechna doložená a barevně zvýrazněná rozhodnutí se týkají osobně (jmenovitě) stěžovatele a řeší situaci, že stěžovatel byl po určité období bez příjmů a musel si vystačit se sociálními dávkami, popř. že jeho příjem nedosahoval dostatečné výše - tedy otázku dostatečnosti prostředků (podmínka č. 1); k otázce případné zjevné neúspěšnosti návrhu - která byla v projednávaném případě relevantním důvodem k nevyhovění žádosti - se však nijak nevyjadřují. Nejvyšší správní soud je podle § 109 odst. 2, 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Nutno uvést, že stěžovatel v daném případě sice srozumitelně vyjádřil důvody své kasační stížnosti, avšak tyto důvody se nevztahují k postupu a právní úvaze, kterou použil městský soud při zamítnutí návrhu v nyní projednávaném případě. Ve všech doložených dřívějších rozhodnutích se soudy zabírají pouze hodnocením podmínky označené výše jako 1., nikoliv tedy hodnocením podmínky č. 2., na jejímž nesplnění postavil městský soud důvod svého postupu. Odkaz na dřívější úspěšnost navrhovatele při žádostech o ustanovení zástupce tak není adekvátní. Navíc, absenci „zjevné neúspěšnosti návrhu“ by bylo třeba posuzovat pro každý konkrétní případ zvlášť - neváže se automaticky na osobu (popř. životní podmínky) navrhovatele. Pro úplnost se dodává, že ve věci

č. j. 6 Ans 1/2009 - 57 z 26. 3. 2009 (na kterou odkazuje městský soud a kterou označuje stěžovatel za neplatnou z důvodu nenařízení jednání) postupoval Nejvyšší správní soud podle ust. § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, neboť neshledal důvody pro jeho nařízení. K tomu je však třeba poznamenat, že rozhodnutí NSS č. j. 6 Ans 1/2009 - 57 z 26. 3. 2009 není předmětem přezkoumání v tomto řízení. Řízení před správními soudy je ovládáno zásadou dispoziční (postup z úřední povinnosti je možný, ale je právě výjimkou z pravidla), a soud tak není povolán k tomu, aby přezkoumával napadené rozhodnutí v celém rozsahu a aby je rušil z důvodů, které se jemu samotnému jeví jako příléhavé, pokud žalobce sám v relevantním směru nic nenamítl a postup či závěry soudu nezpochybnil. Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud je vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti a vzhledem k tomu, že v daném případě stěžovatel nevznesl námitky, které by byly způsobilé zpochybnit napadené rozhodnutí, jak bylo rozvedeno výše, kasační stížnost proti usnesení městského soudu byla Nejvyšším správním soudem zamítnuta jako nedůvodná ve smyslu § 110 odst. 1 s. ř. s.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. Stěžovatel, který nebyl v řízení úspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému podle obsahu spisu žádné náklady nevznikly, ostatně na jejich případnou náhradu nemá podle § 60 odst. 2 s. ř. s. právo.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. ledna 2010

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu